

Arkiv: <arkivID><jplD> FE-026, TI-&01
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 14.06.2021

Saksframlegg

Saksnr.	Uttal	Møtedato
006/21	Formannskap - styringsgruppe	16.06.2021

Soneinndeling for måling av nullvekstmål

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Alver kommune vil ikkje ha ei soneinndeling for måling av nullvekstmålet i avtaleområdet for Bergensregionen.

Formannskap - styringsgruppe 16.06.2021:

Handsaming:

Framlegg frå T.Larsen-H:

Alver kommune ønskjer ikkje soneinndeling for måling av nullvekstmålet nå. Ei eventuell soneinndeling bør først drøftast nærare ved reforhandling av byvekstavtalen.
Framlegget vart samrøystes vedteke.

FST- 006/21 Vedtak:

Alver kommune ønskjer ikkje soneinndeling for måling av nullvekstmålet nå. Ei eventuell soneinndeling bør først drøftast nærare ved reforhandling av byvekstavtalen.

Politisk handsaming

Saka skal avgjerast i styringsgruppa miljøløftet

Kva saka gjeld:

- Det er opna for å dele inn avtaleområdet for byvekstavtalen i tre ulike soner slik at ein kan følgje opp måling av nullvekstmålet der omsynet er størst. Denne saka skal avklare om Alver kommune ønskjer ei slik soneinndeling eller ikkje.

Saksopplysningar:

Bakgrunn:

Kommunestyret i Alver vedtok å ta del i byvekstavtalen for Bergensregionen 20. februar 2020. Byvekstavtalen blei endeleg godkjend av regjeringa hausten 2020, og avtalen blei signert av samferdselsminister 24. september. I endeleg avtale har regjeringa lagt til grunn eit vidareutvikla og justert nullvekstmål, slik det blei lagt inn i bompengavtalen frå 2019. Den nye formuleringa skal vere tydelegare på kva omsyn som ligg til grunn for nullvekstmålet, men vidarefører samtidig målet om nullvekst i persontransport med bil. Målf formulering for nullvekstmål er: *I byområda skal klimagassutslepp, kø, luftforureining og støy reduserast gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten skal takast med kollektivtransport, sykling og gange*

Opning for soneinndeling

I oppfølging av bompengeavtalen frå 2019 (vedlagt brev frå samferdselsminister) blei det også opna for dele opp avtaleområdet i tre ulike soner, slik at måling av nullvekstmålet blir fylgt opp der omsyn til nullvekstmålet er til stades. Det vil vere opp til dei lokale partane å definere om det er ønskjeleg med ei soneinndeling. Viss dei ikkje ønskjer soneinndeling, skal avtalane følgjast opp på same måte som dei framforhandla avtalane. Sak om soneinndeling er løfta opp i Miljøløftet sine organ, og styringsgruppa skal drøfte sak og vidare prosess 18. juni 2021.

Dagens praksis

Dagens praksis for oppfølging av nullvekstmålet er at målet skal nåast i løpet av avtaleperioden (2019-2029). Avtaleområdet i byvekstavtalen følgjer kommunegrensene, medan nullvekstmålet gjeld innafor dei geografiske grensene til det opphavlege avtaleområdet (Bergen, Askøy, Lindås, Os og Fjell). Oppfølging av nullvekstmålet skjer gjennom reisevaneundersøkingar som hovudindeks og trafikkteljingar (transportarbeid) som støtteindikator. Det er lagt opp til årlege rapporteringar, slik at ein kan justere bruk av verkemiddel om utviklinga går i feil retning. Summen av bilkøyring skal ikkje auke, og det er samla trafikk i alle teljepunkt som blir målt.

Soneinndeling – kva vil det innebere?

Dersom partane ønskjer det, blir det mogleg å legge opp til tre ulike soner for måling av trafikk knytt til nullvekstmålet. Systemet blir lagt opp på følgjande måte:

- Sone 1 – indre sone: Den mest sentrale delen av byområda med eit større tal teljepunkt
- Sone 2 – midtre sone: Mellom den mest sentrale delen av byområda og definerte vekstområde blir det plassert teljepunkt på sentrale innfartsårer, samt i eller i nær tilknytning til vekstområda.
- Sone 3 – ytre sone: Den ytre sone omfattar meir spreiddbygde strom. Her vil det ikkje vere naturleg å plassere teljepunkt.

Hensikten med soneinndeling er å måle trafikken der omsynet bak nullvekstmålet er til stades (sone 1 og 2). Ei slik endring vil få konsekvensar berre for måling av trafikkutvikling via teljepunkt. Det blir berre teljepunkt i sone 1 og 2. Behov for teljepunkt i sone 3 må vurderast på sikt. Ei slik soneinndeling kan også bidra til at fordelinga av investeringsmidlar i hovudsak blir nytta i dei delane av avtaleområdet der omsyn til nullvekstmål er til stades. Trafikkutvikling i avtaleområdet som heilskap vil framleis blir fylgt ved hjelp av trafikkarbeid rekna med reisevaneundersøkingar. Arealkrava vil framleis gjelde. Byvekstavtalane gir ikkje strengare føringar enn gjeldande statleg politikk, men i brev frå samferdselsminister blir det peika på at det vil vere enno meir viktig med effektiv arealbruk når ein ikkje måler trafikk i ytre delar av avtaleområdet med teljepunkt. Det må vere ein effektiv arealbruk som byggjer opp under kollektivknutepunkt og stimulerer til overgang frå bil til kollektivtransport inn til byane.

Vurdering

Nullvekstmålet gjeld innafor dei geografiske grensene til det opphavlege avtaleområdet, altså innafor grensene til Lindås kommune. Ei soneinndeling slik det er lagt opp til, betyr truleg at Knarvik med deler av Alversund blir definert som sone 2 (vekstsonen) og resten av arealet og kommunen som sone 3. Etter rådmannen si vurdering er tankegangen rundt soneinndeling allereie inkludert i dagens byvekstavtale, slik også statsforvaltar kommenterer i notat frå Statens vegvesen. I byvekstavtalen side 1 (1. Mål) står det mellom anna at det vil vere naudsynt å ta kraftigare grep i område med høgast transporttetterspurnad, slik at ein kan oppnå stor effekt på reisemiddelfordelinga for avtaleområdet samla sett. Det er også opp partane å gjennomføre og finansiere tiltak som samla oppnår nullvekst i avtaleområdet. Rådmannen meiner at denne formuleringa gir partane tilstrekkeleg med handlingsrom og fleksibilitet til å finne dei rette tiltaka som bidrar til nullvekstmålet, og som vil ha dei same verknadane som ei soneinndeling.

Satsingsområda i byvekstavtalen byggjer også opp rundt intensjonen med soneinndeling. For Alver kommune er innfartsparkering eit viktig tiltak, som kan bidra til at innbyggjarar i distrikta kan setje frå seg bilen på sentrale innfartsårer og nytte kollektivtransport inn til byane.

Slik rådmannen les grunnlaget om soneinndeling frå regjeringa og Statens vegvesen, vil investeringsmidlar i Miljøløftet (byvekstavtalen) i hovudsak bli nytta i dei delane der omsynet til nullvekstmålet er til stades – altså i sone 1 og 2. For Alver kommune vil dette truleg vere avgrensa til Knarvik og Alversund (sone 2). I dagens byvekstavtale er det eit handlingsrom til å spele inn aktuelle prosjekt så lenge dei støttar kriteria i avtalen og bidrar til nullvekstmålet. Ei innføring av soneinndeling vil avgrense dette handlingsrommet og gjere ei deltaking i byvekstavtalen mindre attraktiv. Rådmannen meiner det er for stor usikkerheit knytt til finansieringsmodellen ved ei soneinndeling. Om ein skal vurdere ein modell med soneinndeling, bør det gjennomførast i samband med revisjon av heile byvekstavtalen.

Tilråding:

Rådmannen har forståing for intensjonen bak ei soneinndeling, men meiner at dagens avtale allereie dekkjer desse intensjonane. Rådmannen rår til at Alver kommune ikkje går inn for ei soneinndeling for måling av nullvekstmålet i avtaleområdet for Bergensregionen.

Vedlegg i saken:

14.06.2021	Brev statsråd_videreutviklet nullvekstmål	1572862
14.06.2021	Notat om soneinndeling - oppfølging fra møtet 28.05.21	1572863
14.06.2021	Presentasjon Sak 34_21 Soneinndeling Miljøløftet	1572864
14.06.2021	Styringsgruppemøte 28.5.21 (002)	
14.06.2021	Signert versjon anbefalt byvekstavtale bergensområde for perioden 2019-2029 (002)	1572865